Minn Ġrajja tal-Qala – Għawdex

Il-Qala Għawdex huwa wieħed mill-irħula pittoreski u ta' ġmiel iżda f'dan ir-raħal ċkejken ma tonqosx li wieħed isib ġrajjiet li jmorru l-bogħod ħafna u li huma mżewqa wkoll bil-leġġendi.

Biswit Triq it-Tempju wieħed jara ħaġra kbira li skont studjużi u arkeoloġi tal-imgħoddi jidher li fl-inħawi eluf ta' snin ilu kien hemm maqdes. Hekk almenu jaħseb wara studji l-kittieb Xerri fil-kitba tiegħu f'Leħen il-Qala. Huwa maħsub li xi tlett elef sena ilu kien hemm maqdes. L-Arkeologu Sir Temi Zammit kien għamel studju dwaru.

Iżda qalb il-poplu tal-Qala tal-imgħoddi kien hemm leġġenda li tista' wkoll titfa' dawl fuq l-istess tempju.

Jingħad li mara straordinarja mdaqqsa u ta' saħħa ġganteska kienet xi darba ġarret għal hawn ħaġra kbira minn ta' Ċenċ. Jingħad li din il-mara kienet tiekol il-ful li jimliha bis-saħħa. Billi kien żmien meta ma għamlitx xita u hekk ma kienx hawn ful għall-ikel, din il-mara marret lura minn saħħitha. Issa kienet hija li ġabet din il-ġebla kbira li kienet tuża sabiex toqgħod bilqiegħda fuqha.

Meta n-nies tar-raħal raw li saħħet din il-mara kienet marret lura, uħud kienu jittantawha u jisfidawha biex jaraw jekk kinitx għadha tarmi dik is-saħħa straordinarja li kellha. U kienu spiss jisfidawha tant li din il-mara biex turi li saħħitha kienet għadha hemm, darba qabdet il-ħaġra u waqqfitha, u minn dakinhar hija telqet dak il-post u marret mkien ieħor għall-kwiet.
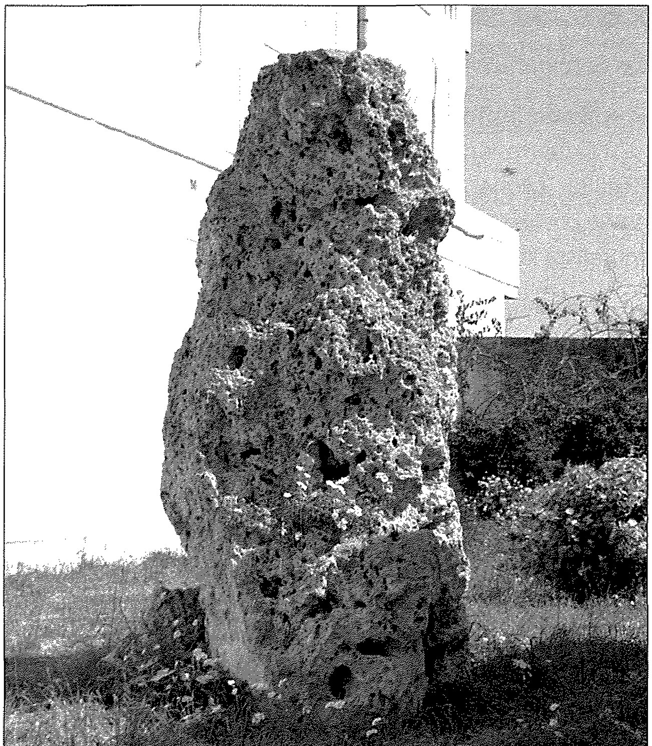
Għalhekk il-ħaġra llum nistgħu nsejħulha bħala dolmen, ħaġra kbira wieqfa, speċi ta' monument ta' qedem bħalma wieħed jara wkoll fi bnadi oħra fil-gżejjer tagħna. ■